

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA

30. mai 1986

Nr. 16 (751)

21. aastakäik

SISUKORD

II

213. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus «Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjade» kinnitamise kohta.
-

II

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

213 «Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjade» kinnitamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kinnitada juurdelisatud «Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjad».

2. Kehtestada, et «Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjades» ettenähtud avalduste, teadete, tõendite ja muude dokumentide vormid kinnitab ENSV Justiitsministeeriumi juures asuv Vabariiklik Perekonnaseisusvalitsus.

3. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. septembri 1970. a. määruse nr. 432 ««Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjade», «Perekonnaseisuaktide muutmise ja taastamise eeskirjade» ja «Perekonnaseisuaktide registreerimise raamatute ja meetrikaraamatute perekonnaseisusorganais hoidmise tingimuste ja nende raamatute riiklikku arhiivi hoiule üleandmise korra» kinnitamise kohta» (ENSV Teataja 1970, nr. 43, art. 406) punktid 1 ja 2 ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. juuli 1977. a. määrus nr. 375 ««Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjade» osalise muutmise kohta» (ENSV Teataja 1977, nr. 35, art. 395).

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees **B. SAUL**

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja **E. MATT**

Tallinn, Toompea, 30. detsembril 1986. Nr. 665.

Kinnitatud

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
30. detsembri 1985. a. määrusega nr. 665

Perekonnaseisuaktide registreerimise eeskirjad**I. Üldsätted**

1. Sünd, surm, abielu sõlmimine, abielu lahutamine, lapsendamine, isaduse tuvastamine, perekonna-, ees- ja isanime muutmine tuleb registreerida riiklikes perekonnaseisusorganais.

2. Perekonnaseisuakte registreerivad rajoonide või linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad (nende struktuuriüksused) ning maa-asulates, alevites ja linnades, kus ei ole perekonnaseisuosakonda, alevite, külade ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed.

3. Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad (nende struktuuriüksused) registreerivad sündi

ja surma, abielu sõlmimist, abielu lahutamist, lapsendamist, isaduse tuvastamist, perekonna-, ees- ja isanime muutmist, muudavad, parandavad, täiendavad ja annulleerivad perekonnaseisuakte, taastavad kadumaläinud akte, hoiavad perekonnaseisuaktide registreerimise raamatuid ning annavad välja vastavaid tõendeid ja korduvaid perekonnaseisutunnistusi.

4. Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed registreerivad sündi ja surma ning isaduse tuvastamist. Isaduse tuvastamine võib toimuda ainult üheaegselt lapse sünni registreerimisega.

5. Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide abielu- ja perekonnaseadusandluse alustele» toimub väljaspool NSV Liidu piire elavate Nõukogude kodanike perekonnaseisuaktide registreerimine NSV Liidu konsulaarasutustes.

6. Eesti NSV-s elavate välismaalaste ja kodakondsuseta isikute sünd, surm, abielu sõlmimine, abielu lahutamine, lapsendamine ja isaduse tuvastamine registreeritakse perekonnaseisusorganites üldistel alustel kooskõlas seadusandlusega.

7. Perekonnaseisuaktide kannete tegemisel tuleb esitada dokumendid, mis tõendavad perekonnaseisusorganites registreerimisele kuuluvaid fakte ning avaldaja isikut.

Avaldaja isikut tõendavaks dokumendiks on pass; ohvitseridel, lipnikel, miitmanitel, üleajateenijatel isikutunnistus; ajateenijatel ja sõjaväeehitajatel sõjaväepilet; alaliselt välismaal elavatel ja ajutiselt NSV Liitu elama saabunud Nõukogude kodanikel nendele selleks volitatud nõukogude organite poolt väljaantud välispass; välisriikide kodanikel isikutunnistus ja rahvuspass või ainult rahvuspass, kui selles on sissekanne NSV Liidus elamise loa kohta; kodakondsuseta isikutel NSV Liidus elamise luba; kinnipeetutel isikliku toimiku dokumendid.

Meremehepassi alusel perekonnaseisuakte ei registreerita. Isikud, kes viibivad välisreisidel ja kellel on meremehepass, peavad esitama perekonnaseisusorganitele oma NSV Liidu kodaniku passi siseasjade organi märkmega sissekirjutuse ja perekonnaseisu kohta.

Perekonnaseisusorgan ei võta vastu avaldust perekonnaseisuaktide (välja arvatud surma) registreerimiseks kodanikult, kelle isikut tõendavas dokumendis puudub siseasjade organi märges sissekirjutuse kohta või kui sissekirjutus on aegunud, samuti dokumendis vorminõuete rikkumise korral (puudub foto, esineb mahakriipsutusi jne.).

8. Iga koostatud perekonnaseisuakt tuleb avaldajatele ette lugeda ning avaldajate ja akti koostanud ametiisiku poolt alla kirjutada ja kinnitada perekonnaseisuakti registreerinud organi pitsoriga.

Perekonnaseisuakti koostamise kohta antakse avaldajatele vastav tunnistus.

9. Sünd ja surm kuuluvad kohustuslikule registreerimisele käesolevate eeskirjade punktides 13 ja 34 ettenähtud tähtaja jooksul.

Registreerimistähtaeg algab järgmisel päeval pärast seda kalendripäeva või sündmust, millega määrati kindlaks selle algus. Kui tähtaja viimane päev langeb mittetööpäevale, loetakse tähtaja lõppemise päevaks lähim sellele järgnev tööpäev.

Sünni ja surma perekonnaseisuorganites registreerimise tähtjast mõjuva põhjuseta mittekinnipidanud kodanikud võetakse vastutusele kooskõlas seadusandlusega.

10. Vastutus sünni ja surma õigeaegse ning täieliku registreerimise eest pannakse vastava rajooni, linna, alevi või küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele.

Perekonnaseisuorganite töötajad vastutavad sünni ja surma registreerimisest põhjendamatu keeldumise, nende mitteõigeaegse registreerimise, samuti rahvastiku loomuliku liikumise kohta andmete mitteõigeaegse esitamise või ebaõigete andmete esitamise eest.

11. Perekonnaseisuorganite töötajail ei ole õigust registreerida perekonnaseisuakte enda, oma abikaasa, laste ja vanemate kohta.

12. Perekonnaseisuaktide registreerimise eest võetakse riigilõivu seadusandlusega kehtestatud korras.

II. Sünni registreerimine

13. Sünd registreeritakse perekonnaseisusorganes lapse sünnikoha või vanemate või ühe vanema elukoha järgi. Kui lapse sünd registreeritakse vanemate või ühe vanema elukoha, mitte aga lapse tegeliku sünnikoha järgi, märgitakse sünniakti lahtrisse 6 («Sünnikoht») lapse sünnikohana vanemate (vanema) alatine elukoht, s. t. sünni registreerimise koht.

Kui vanemad ei ole omavahel abielus, võib lapse sünni registreerida end lapse isaks tunnistanud kodaniku elukoha järgi juhul, kui üheaegselt sünni registreerimisega toimub isaduse tuvastamise registreerimine.

Avaldus lapse sünni registreerimise kohta tuleb esitada hiljemalt ühe kuu jooksul, arvates lapse sündimise päevast, surnult sündinud lapse puhul aga hiljemalt kolme päeva jooksul, arvates sünnitamise päevast.

14. Sünd registreeritakse mõlema või ühe vanema avalduse alusel. Vanemate surma korral või juhul, kui nad ei saa esitada avaldust, võivad avalduse lapse sünni registreerimiseks esitada sugulased, selle meditsiinasutuse administratsioon, kus laps sündis, või muud isikud.

Heitlapse sünd registreeritakse selle meditsiini- või lasteasutuse administratsiooni poolt, kuhu laps on jäetud, vastava asutuse asukoha järgses perekonnaseisusorganes.

15. Vanemate soovil toimub lapse sünni registreerimine pidulikult.

Sünni registreerimiseks eraldatakse heakorrastatud ruumid, mis on sisustatud vastava mööbli ja inventariga ning on kohandatud pidulikuks tseremooniaks.

Sünni pidulik registreerimine võib toimuda vanemate töökoha ühiskondlike organisatsioonide ja administratsiooni esindajate ning sugulaste ja tuttavate juuresolekul.

16. Sünni registreerimisel tuleb esitada järgmised dokumendid:

1) meditsiinasutuse tõend lapse sünni ja sünniaja kohta. Kui sünnitus toimus väljaspool raviasutust, esitatakse sünnitusabi osutanud meditsiinitöötaja poolt väljaantud tõend.

Kui laps sündis jõe- või merelaevas või õhusõidukis, samuti rongis, esitatakse laeva kapteni, õhusõiduki komandöri või rongi ülema koostatud akt lapse sünni kohta.

Erandjuhtudel võib lapse sündi tõendada kahe tunnistaja allkirjaga sünniakti lahtris 10 («Dokumendid, mis tõendavad lapse sündi»), kuhu märgitakse tunnistajate perekonna-, ees- ja isanimi ning elukoht;

2) vanemate (vanema) ja teiste käesolevate eeskirjade punktis 14 loetletud isikute isikut tõendavad dokumendid vastavalt käesolevate eeskirjade punktis 7 toodud loetelule;

3) dokument, mis on aluseks isa andmete kandmiseks lapse sünniakti (abiolutunnistus või pass või muu isikut tõendav dokument märkega abi-elu registreerimise kohta).

17. Omavahel abielus olevad isa ja ema kantakse lapse vanematena sünniakti ükskõik kumma avalduse alusel.

Kui vanemad ei ole omavahel abielus, kantakse lapse ema andmed sünniakti ema avalduse, isa andmed aga isaduse tuvastamise akti alusel.

18. Kui emal, kes ei ole abielus, sünnib laps, ning kui ei ole vanemate ühist avaldust või kohtuotsust isaduse tuvastamise kohta, tehakse kanne lapse isa kohta sünniakti ema perekonnanime järgi; lapse isa ees- ja isanimi ning rahvus märgitakse ema ütluse kohaselt. Sel juhul antakse lapse emale tõend esitamiseks rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee sotsiaalhooldusosakonnale, mille kohta tehakse vastav märge sünniakti lahtrisse 23 («Märkmed»).

Emal avaldusel võidakse lapse sünniakti täiendada isa andmetega käesoleva punkti esimeses lõikes ettenähtud korras ka laste suhtes, kes on sündinud enne 1. oktoobrit 1968. a. Kui laps on saanud täisealiseks, võib sünniakti nimetatud korras täiendada ainult lapse kirjalikul nõusolekul.

19. Ema surma korral, kes ei olnud abielus, samuti juhul, kui ei ole võimalik kindlaks teha ema asukohta, tehakse kanne isa kohta avaldaja ütluse alusel. Seejuures märgitakse lapse isa perekonnanimena ema perekonnanimi, isa ees- ja isanimi ning rahvus märgitakse avaldaja ütluse alusel. Teisi andmeid isa kohta ei märgita.

20. Isa avalduse alusel kantakse andmed isa kohta lapse sünniakti vastavalt isaduse tuvastamise aktile juhtudel, kui lapse vanemad ei olnud omavahel abielus ja lapse ema on surnud, surnuks kuulutatud või kui ei ole võimalik kindlaks teha tema elukohta, samuti kui ema on tunnistatud teovõimetuks või kui temalt on ära võetud vanemlikud õigused.

21. Kui registreeritud abielus olev lapse ema ei soovi lapse sünni registreerimisel kanda abikaasat sünniakti lapse isana, kantakse isa andmed lapse sünniakti käesolevate eeskirjade punktis 18 ettenähtud korras. Sünniakti lahtrisse 23 («Märkmed») tehakse järgmine märge: «Olen abielus kod., andmeid tema kohta palun akti mitte kanda, kuna ta ei ole lapse isa». Märkmel peab olema ema allkiri.

22. Lapsele antakse perekonnanimi vanemate perekonnanime järgi. Kui vanematel on erinevad perekonnanimed, antakse lapsele ema või isa perekonnanimi vanemate kokkuleppe kohaselt, kokkuleppe puudumisel aga eeskoste- ja hooldusorgani poolt.

Kui emal, kes ei ole abielus, sünnib laps, ning kui ei ole vanemate ühist avaldust või kohtuotsust isaduse tuvastamise kohta, antakse lapsele ema perekonnanimi.

Kui vanemad, kes ei olnud abielus, abielluvad pärast lapse sünni registreerimist ja valivad ühise perekonnanime, **muudetakse lapse sünniaktis** lapse ja ema või isa perekonnanimi (vastavalt abielu sõlmimisel valitud ühisele perekonnanimele) vanemate avalduse ja abielutunnistuse alusel.

23. Lapsele antakse eesnimi vanemate kokkuleppel, kokkuleppe puudumisel aga määrab lapsele eesnime eestkoste- ja hooldusorgan.

Lapsele võidakse anda ainult üks eesnimi (sealhulgas sellised nimed nagu Mariann, Mailiis jt.).

Isanimi antakse lapsele isa eesnime järgi, käesolevate eeskirjade punktides 18 ja 19 ettenähtud juhtudel aga ema või avaldaja ütluse järgi.

24. Kui laps sündis pärast kodaniku surma, kes oli vastsündinu ema-ga registreeritud abielus, võidakse surnud kodanik märkida lapse sünniakti ja sünnitunnistusele lapse isana tingimusel, kui tema surma päevast kuni lapse sündimiseni ei ole möödunud üle 10 kuu. Kodaniku surmaaja tõendamiseks tuleb esitada surmatunnistus, mille alusel tehakse vastav märge sünniakti lahtrisse 23 («Märkmed»).

25. Lapse sünni registreerimine, kes on eostatud abielu kestel, kuid kes sündis pärast abielu lahutamist või kehtetuks tunnistamist, toimub juhul, kui abielu lahutamise või kehtetuks tunnistamise päevast kuni lapse sündimise päevani ei ole möödunud üle 10 kuu, samas korras, mis on kehtestatud abielus olevate vanemate lapse sünni registreerimiseks.

Sünniakti lahtrisse 23 («Märkmed») märgitakse, kus ja millal registreeriti abielulahutus või millal, kus ja millise kohtu poolt on abielu kehtetuks tunnistatud.

Vanemate abielu lõppemine või selle kehtetuks tunnistamine ei too endaga kaasa laste perekonnanime muutmist.

Kui vanem, kelle kasvatada jäi laps pärast abielulahutust, abielu kehtetuks tunnistamist või teise vanema surma, soovib anda lapsele oma perekonnanime, lahendab küsimuse eestkoste- ja hooldusorgan, lähtudes lapse huvidest.

Kui lapse ema, kes ei ole lapse isaga abielus ja isadus ei ole lapse suhtes tuvastatud, muudab oma perekonnanime ning soovib anda selle nime ka lapsele, lahendab küsimuse eestkoste- ja hooldusorgan sõltuvalt lapse huvidest.

Kümneaastaseks saanud lapse perekonnanime võib muuta ainult tema nõusolekul.

26. Mitmikute sünni korral koostatakse igäühe kohta eraldi sünniakt ja antakse välja eraldi sünnitunnistus.

27. Leidlapse sünd registreeritakse 3 päeva jooksul tema leidmise päevast arvates eestkoste- ja hooldusorgani, lasteasutuse administratsiooni, kuhu laps on paigutatud, siseasjade organi või lapse leidnud isiku avalduse alusel. Koos sünni registreerimise avaldusega esitatakse perekonnaseisuorganile siseasjade organi poolt koostatud akt, milles on mär-

gitud lapse leidmise aeg, koht ja asjaolud, ning meditsiinasutuse tõend lapse vanuse kohta.

Leidlapse perekonna-, ees- ja isanimi kantakse sünniakti eestkoste- ja hooldusorgani, lasteasutuse administratsiooni, siseasjade organi või lapse enda juurde kasvatada võtnud kodaniku avalduse kohaselt.

Leidlapse sünniakti vanemate osa ei täideta, vaid lahtrisse 23 («Märkmed») märgitakse: «Leidlaps, vanemad teadmata», lasteasutuse, eestkoste- ja hooldusorgani, siseasjade organi nimetus ja aadress või lapse enda juurde kasvatada võtnud kodaniku perekonna-, ees- ja isanimi ning aadress.

28. Kui laps on sündinud ekspeditsioonil, polaarjaamas või kaugelasuvas piirkonnas, kus ei ole perekonnaseisuorganit, registreeritakse lapse sünd vanemate või ühe vanema alatise elukoha järgi.

29. Surnult sündinud lapse kohta koostatakse ainult sünniakt vastava arstitunnistuse alusel. Sünniakti lahtrisse 8 («Kas elusalt või surnult sündinud») märgitakse «Surnult sündinud».

Surnult sündinud lapse kohta sünnitunnistust välja ei anta, väljastatakse ainult surmatunnistus.

Kui laps suri peatselt pärast sündimist (ka siis, kui ta elas ainult mõne minuti), koostatakse kaks perekonnaseisuakti: sünniakt ja surmaakt. Neil juhtudel antakse välja ainult surmatunnistus.

Surnult sündinud lapsest on kohustatud perekonnaseisuorganile teatama selle meditsiinasutuse administratsioon, kus ema sünnitamise ajal viibis, või meditsiinitöötaja, kui laps sündis väljaspool meditsiinasutust.

30. Sünni registreerimisel kantakse vanemate passidesse või muudesse käesolevate eeskirjade punktis 7 nimetatud isikut tõendavatesse dokumentidesse andmed lapse kohta, näidates ära lapse perekonna-, ees- ja isanime ning sünnikuupäeva, -kuu ja -aasta.

Andmed NSV Liidu kodaniku ja välismaalase või kodakondsuseta isiku vahelisest abielust sündinud laste kohta kantakse ainult NSV Liidu kodaniku passi.

31. Avaldajale antakse tõend lapse sünnitoetuse saamiseks. Tõendi kaotamise korral korduvat tõendit lapse sünnitoetuse saamiseks ei väljastata.

32. Kui avaldus sünni registreerimiseks tehti pärast aasta möödumist lapse sünnist ja enne tema 16 aasta vanuseks saamist, registreerib lapse alatise elukoha järgne perekonnaseisuosakond tema sünni taastatud sünniaktide registreerimise raamatus üldistel alustel kui esmase, märkides sünniakti numbriga «Registreeritud hilinemisega». Avaldaja esitab meditsiinasutuse tõendi lapse sünni kohta ja tõendi tema alatisest elukohast.

Üle 16 aasta vanuste kodanike sünni registreerimine, kui nende kohta ei ole õigeaegselt koostatud sünniakti, toimub kadumaläinud aktide taastamise eeskirjade alusel. Sellistel juhtudel esitatakse perekonnaseisuosakonnale vormikohane avaldus koos NSV Liidu Justiitsministeeriumi poolt kinnitatud «Perekonnaseisuaktide taastamise eeskirjades» ettenähtud dokumentidega. Taastatud sünniakti numbriga järel tehakse märged «Registreeritud hilinemisega».

III. Surma registreerimine

33. Surm registreeritakse perekonnaseisuorganeis kohas, kus surnu elas, või surmakohas.

Surma registreerimine surma fakti tuvastamise või kodaniku surnuks kuulutamise kohta käiva kohtuotsuse alusel toimub otsuse teinud kohtu asukoha järgses perekonnaseisuorganis.

34. Avalduse surma kohta peavad tegema surnu sugulased või teised kodanikud, kes elasid koos surnud isikuga, kui aga neid ei ole, siis naabrid, elamuekspluatatsiooniorganisatsioon, meditsiinasutuse administratsioon või siseasjade organ, kes leidis laiba.

Avaldus surma registreerimise kohta tuleb esitada perekonnaseisuorganile hiljemalt kolme päeva jooksul, arvates surma saabumisest või laiba leidmisest.

35. Surma registreerimise aluseks on arstlik surmatunnistus või velskriitõend surma kohta või kohtuotsus surma fakti tuvastamise või kodaniku surnuks kuulutamise kohta.

Vägivaldne surm (mõrv, enesetapmine, surm õnnetusjuhtumi tagajärjel) registreeritakse kohtumeditiinieksperti poolt väljastatud arstliku surmatunnistuse alusel.

Surmaakti teisele eksemplarile lisatakse arstlik surmatunnistus või velskriitõend surma kohta, millele on märgitud surmaakti koostanud perekonnaseisuorgani nimetus, surmaakti number ja koostamise kuupäev.

36. Tundmatute (äratundmata) isikute surma registreerimisel märgitakse surmaakti ainult need registreerimiseks vajalikud andmed, mis on näidatud kohtumeditiinilise ekspertiisi aktis.

37. Seadusega ettenähtud korras surnuks kuulutatud kodanike, samuti üle aasta tagasi surnud kodanike surma registreerimisel koostab perekonnaseisosaakond surmaakti eraldi numeratsiooniga.

Seadusega ettenähtud korras surnuks kuulutatud kodanike surma registreerimisel märgitakse surmaakti surma ajana kohtuotsuse jõustumise kuupäev. Kui kohtuotsusega on tuvastatud kodaniku surma fakt kindlal ajal, märgitakse surmaakti surma kuupäevana kohtuotsuses näidatud kuupäev.

Surmaakti lahtrisse 14 («Surmafakti tõendavad dokumendid») märgitakse «Surnuks kuulutatud» või «Surma fakt tuvastatud», otsuse teinud kohtu nimetus ja otsuse kuupäev.

Surnuks kuulutatud kodaniku või kodaniku, kelle suhtes on tuvastatud surmafakt ja kelle suhtes vastav kohtuotsus on tühistatud, ilmumisel perekonnaseisosaakonda kuulub selle isiku kohta koostatud surmaakt kohtuotsuse alusel annulleerimisele akti koostanud perekonnaseisusaakonna poolt seadusandlusega ettenähtud korras.

38. Sõjaväelaste surm rahuajal registreeritakse perekonnaseisuorganeis üldistel alustel.

39. Reisil (rongis, laeval, õhusõidukis jm.) surnud kodanike surma võib registreerida lähimas perekonnaseisuorganis.

40. Ekspeditsioonidel, polaarjaamades, Kaug-Põhjas ja sellega võrdustatud piirkondades, kus ei ole perekonnaseisuorganeid, surnud kodanike surm registreeritakse nende endises alatises elukohas.

41. Vabadusekaotuse kohtades surnud kodanike surm registreeritakse perekonnaseisuorganil surnud kodaniku viimase alalise elukoha järgi enne vahistamist, kui aga viimast elukohta ei ole võimalik kindlaks teha, siis vabadusekaotuse koha asukoha järgi. Surm registreeritakse neil juhtudel vabadusekaotuse koha administratsiooni teate alusel. Nende isikute kohta surmaakti täitmisel märgitakse lahtrisse 8 («Surma põhjus») vabadusekaotuse koha administratsiooni teates näidatud surma põhjus.

Isiku surm, kelle suhtes on täide viidud kohtuotsusega mõistetud erakordne karistus — surmanuhtlus, registreeritakse süüdimõistetud vahistamisele eelnenud viimase alalise elukoha järgses perekonnaseisuorganil, andmete puudumisel viimase elukoha kohta aga otsuse teinud kohtu asukoha järgi kohtuteate alusel. Surmaaktis märgitakse surma põhjus vastavalt kohtuteatele. Surmatunnistusele surma põhjust ei märgita.

42. Surma registreerimisel võtab perekonnaseisuorgani töötaja ära surnu passi ja sõjaväepileti või arvelevõtmise tunnistuse ning teeb nende dokumentide esimesele leheküljele järgmise märkme: «Suri «....» 19.... a. Surmaakt nr., surmatunnistus nr.».

Passi, sõjaväepileti või arvelevõtmise tunnistuse mitteesitamine ei takista surma registreerimist.

43. Surnute passid antakse üle surma registreerinud perekonnaseisuorgani asukoha järgse rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonnale mitte harvemini kui üks kord kuus, sõjaväepiletid ja arvelevõtmise tunnistused antakse sõjakomissariaati hiljemalt viie päeva jooksul. Nimetatud dokumente hoitakse kuni üleandmiseni tulekindlates kappides.

Kui surnu pass, sõjaväepilet või arvelevõtmise tunnistus jäi surma registreerimisel ära andmata, teatatakse sellest vastavale siseasjade osakonnale ja sõjakomissariaadile, kus surnu oli arvel.

44. Kui surma registreerimisel ilmneb, et surnu alaealised lapsed jäid hoolduse või eestkosteta, on perekonnaseisuorgan kohustatud samal päeval sellest teatama laste elukohajärgsele hooldus- ja eestkosteorganile.

45. Välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute surma registreerimisel võetakse ära rahvuspass ja NSV Liidus elamise luba või kodakondsuseta isiku elamisluba, mis koos korduva surmatunnistusega antakse perekonnaseisuorgani poolt hiljemalt 10 päeva jooksul üle rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee siseasjade osakonnale.

Surmatunnistus nimetatud kodanike kohta antakse välja ainult surnu lähedastele sugulastele — abikaasale, lastele, vanematele, õdedele ja vendadele.

46. Ordenite ja medalitega autasustatud isikute surmast teatab perekonnaseisuorgan rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele.

47. Surma registreerimisel antakse avaldajale tõend matusetootuse saamiseks.

Tõendi kaotamise korral korduvat tõendit matusetootuse saamiseks ei väljastata.

IV. Abielu registreerimine

48. Abielu registreeritakse mõlema või ühe abielluja alalise või ajutise elukoha või nende vanemate elukoha järgse rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonna poolt abielluda soovijate isiklikult esitatud vormikohase kirjaliku avalduse alusel.

Kui abielu registreeritakse abiellujate vanemate (ühe vanema) elukoha järgi, tuleb abieluakti lahtrisse 16 («Märkmed») märkida passi esitanud vanema perekonna-, ees- ja isanimi, passi välja andnud siseasjade organ, passi väljaandmise aeg, seeria ja number ning kuhu ja mis ajast on kodanik sisse kirjutatud.

Kui mõjuvatel põhjustel pole mõlema abielluda soovija kohalolek avalduse esitamisel perekonnaseisuosakonnale võimalik või on äärmiselt raskendatud (viibimine sõjaväeteenistuses, kaugel vahemaa, raske haigus jne.), võib mõlema abielluda soovija poolt ühiselt allakirjutatud avalduse esitada üks neist. Puuduva isiku allkiri ühisel avaldusel peab olema tõestatud kas notariaalselt või tema elukoha järgse alevi või küla rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee või selle kodaniku elukoha järgse perekonnaseisuosakonna juhataja või käesolevate eeskirjade punktis 84 loetletud isikute poolt.

49. Abielu sõlmitakse pärast ühe kuu möödumist, arvates abielluda soovijate poolt perekonnaseisuosakonnale avalduse esitamisest.

Üksikjuhtudel võib perekonnaseisuosakonna juhataja (või juhataja käskkirjaga volitatud töötaja) mõjuvate põhjuste olemasolul käesoleva punkti esimeses lõikes ettenähtud aega lühendada või pikendada, kuid mitte rohkem kui kolme kuu võrra. Registreerimise tähtaeg määratakse neil juhtudel sõltuvalt konkreetsetest asjaoludest.

Mõjuvateks põhjusteks on ootamatu sõit pikaajalisse komandeerinngusse, kolimine alalisest elukohast teise elukohta, ühiste laste olemasolu, naise rasedus, raske haigus, sõjaväeteenistusse kutsumine, ajateenistuses viibimine, abiellujate kõrge iga ja teised põhjused, mis peavad olema dokumentaalselt tõestatud (komandeerimistunnistus, arstitõend, laste sünnitunnistused jne.).

Abielu sõlmimiseks määratud tähtaja pikendamine kuni 3 kuuni võib toimuda abielluda soovijate avalduse alusel, üksikjuhtudel aga ka perekonnaseisuosakonna algatusel käesolevate eeskirjade punktis 55 ettenähtud juhtudel.

50. Abielu sõlmimiseks on vajalik abiellujate vastastikune nõusolek ja abiellumisiga.

Abielu ei ole lubatud sõlmida:

- 1) isikute vahel, kellest vähemalt üks on juba abielus;
- 2) otsejoones ülenevas või alanevas liinis sugulaste vahel, vendade ja õdede ning poolvendade ja -õdede, samuti lapsendajate ja lapsendatute vahel;
- 3) isikute vahel, kellest vähemalt üks on kohtu poolt tunnistatud teovõimetuks vaimuhaiguse või nõrgamõistuslikkuse tõttu.

51. Abiellumisiga algab kaheksateistkümnepäevaseks saamisega, mis peab olema saabunud enne abiellumisavalduse esitamist.

Üksikutel erandjuhtudel võivad rajoonide, linnade ja linnarajoonide rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed vähendada abiellumisiga, kuid mitte rohkem kui kahe aasta võrra.

Avaldus abiellumisea vähendamise kohta esitatakse alaealise abielluda soovija elukoha või abielu registreerimise koha järgsele rajooni, linna või linnarajooni rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele kas alaealise enda või tema vanemate, eestkostjate, hooldajate, muude isikute või asutuste poolt, kelle kasvatada alaealine on. Viimastel juhtudel on abiellumisiga lubatud vähendada ainult alaealise nõusolekul.

Abiellumisea vähendamisel märgitakse abieluakti lahtrisse 16 («Märkmed») «..... Rajooni (linna, linnarajooni) Rahvasaadikute Nõukogu Täitevkomitee «....» 19... a. otsusega nr. on kod. vähendatud abiellumisiga aasta (kuu) võrra».

52. Abiellumisavaldust vastu võttev perekonnaseisuosakonna töötaja on kohustatud tutvustama abielluda soovijaid abielu registreerimise tingimuste ja korraga, hoiatama neid, et nad vastutavad abielu sõlmimist takistavate asjaolude varjamise eest, veenduma, et nad on teadlikud teineteise tervislikust seisundist ja perekonnaseisust, ja selgitama neile nende kui tulevaste abikaasade ja lapsevanemate põhiõigusi ja -kohustusi.

Ühiste laste olemasolul selgitatakse abiellujatele isaduse tuvastamise korda.

Abiellumisavaldusele võetakse abielluda soovijate allkiri selle kohta, et puuduvad abielu sõlmimist takistavad asjaolud ja et ollakse teadlikud teineteise tervislikust seisundist.

53. Kokkuleppel abielluda soovivate isikutega määrab perekonnaseisuosakonna töötaja kindlaks abielu registreerimise päeva ja kellaaja, mis märgitakse abiellumisavaldusele ning avalduste arvestuste raamatusse.

Abielu registreerimise päeva või kellaaja muutmisel abiellujate soovil või perekonnaseisuosakonna algatusel tehakse abiellumisavaldusele vastav mäрге. Märge peab sisaldama abielu registreerimise aja muutmise põhjuse ja olema kinnitatud abielluda soovijate allkirjadega.

Abiellumisavaldused registreeritakse vastavas arvestusraamatus, kuhu märgitakse abiellujate perekonna-, ees- ja isanimed, avalduse vastu võtmise kuupäev ja abielu registreerimiseks määratud kuupäev.

54. Isikud, kes olid varem registreeritud abielus, on kohustatud esitama koos avaldusega perekonnaseisuosakonnale dokumendid, mis tõendavad eelmise abielu lõppemist. Nendeks dokumentideks on abikaasa surmatunnistus, abielulahutuse tunnistus või kohtuotsus abielu kehtetuks tunnistamise kohta.

Abieluakti lahtrisse 9 («Perekonnaseis») märgitakse eelmise abielu lõppemist tõendava dokumendi kohta järgmised andmed: surmaakti või abielulahutuse akti koostanud perekonnaseisuorgani nimetus ja akti number ning koostamise kuupäev või kohtuotsuse kuupäev ja otsuse teinud kohtu nimetus.

55. Kui perekonnaseisuosakonnale saabub avaldus abielu sõlmimist takistavate asjaolude kohta, lükatakse abielu sõlmimine vajaduse korral edasi avalduse kontrollimiseks, kuid mitte üle ühe kuu.

Nimetatud tähtaja jooksul peab avaldaja tõendama tema poolt teatatud andmeid ja perekonnaseisuosakond võtma tarvitusele abinõud asjaolude väljaselgitamiseks. Kui avalduses tähendatud asjaolud ei leia kuu aja jooksul kinnitust, registreeritakse abielu üldistel alustel.

Abielu sõlmimise edasilükkamise põhjustest ja abielu registreerimise uue aja määramisest teatab perekonnaseisuosakond abielluda soovijatele kirjalikult.

56. Abielu registreerimine toimub kindlaksmääratud ajal abiellujate kohalolekul ja nende soovil sugulaste ja tuttavate juuresolekul.

Abielu registreerimine volituse alusel või esindajate kaudu ei ole lubatud.

Kui abiellujad ei ilmu abielu registreerimiseks määratud ajal perekonnaseisuosakonda ja ei teata mitteilmumise põhjusi, loetakse nende poolt esitatud abiellumisavaldus kehtetuks ühe kuu möödudes, arvates abielu registreerimiseks määratud päevast. Abielu sõlmimiseks samade isikute vahel tuleb neil esitada perekonnaseisuosakonnale uus abiellumisavaldus ning neile määratakse uus abielu registreerimise päev, lähtudes käesolevate eeskirjade punktis 49 toodud tähtaegadest.

Kui abiellujad ilmuvad perekonnaseisuosakonda enne ühe kuu möödumist, registreerib perekonnaseisuosakond abielu kokkuleppel abiellujatega uuel tähtajal.

Abiellumisavaldust ei saa esitada ja abielu registreerimine ei toimu, kui üks või mõlemad abielluda soovijad on joobe- või haiguslikus seisundis, mis tingib toimuvast mitteamisest. Sellisel juhul määratakse abielu registreerimiseks uus tähtaeg.

57. Erandjuhtudel, kui abiellujad või üks nendest raske haiguse tõttu ei saa ilmuda abielu registreerimiseks perekonnaseisuosakonda, võib raviarsti kirjalikul nõusolekul abielu registreerida väljaspool perekonnaseisuosakonda (kodus, haiglas jne.).

Abielu registreerimisel väljaspool perekonnaseisuosakonda tehakse vastav märge abieluakti lahtrisse 16 («Märkmed»), näidates ära, millal ja kelle poolt on arstitõend välja antud.

58. Abiellujate nõusolekul tagab perekonnaseisuosakond abielu registreerimise pidulikkuse.

Abielu pidulikuks registreerimiseks eraldatakse heakorrastatud ruumid, mis on sisustatud vajaliku mööbli ja inventariga. Perekonnaseisuosakonna töötaja, kes viib läbi abielu sõlmimise tseremoonia, kannab Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud ametimärki.

59. Parandusliku töö asutuses karistust kandva süüdimõistetud abielu registreeritakse parandusliku töö asutuse asukoha järgse rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonna poolt üldistel alustel.

Abiellumisavalduse esitavad abielluda soovijad vastavalt kehtestatud korrale, kusjuures abielluda soovijate allkirja ja avalduses esitatud andmete õigsust tõestavad elukoha või parandusliku töö asutuse asukoha

järgne perekonnaseisuosakond ja parandusliku töö asutuse administratsioon.

Abielu registreeritakse abiellujate juuresolekul kohas, mille määrab parandusliku töö asutuse administratsioon.

Abielutunnistuse annab perekonnaseisuosakond välja süüdimõistetuga abiellunule.

Perekonnaseisuosakond teeb süüdimõistetud toimikus olevale ankeedile ja abiellunute passidesse märkme abiellumise kohta. Kui süüdimõistetud võttis endale abikaasa perekonnanime, tehakse ankeeti ja süüdimõistetud passi vastav sissekanne, mille tõestab abielu registreerinud perekonnaseisuosakonna töötaja oma allkirjaga ja perekonnaseisuosakonna pitseriga.

Kodaniku abielu, kelle suhtes on tõkendusabinõuna kohaldatud vahistamist, registreeritakse eelvangistuskohas käesolevas punktis ettenähtud korras isiku või organi loal, kelle menetluses on kriminaalasi.

Abielu registreerimise kohta vabadusekaotuse kohas tehakse mäрге abieluakti lahtrisse 16 («Märkmed»).

60. Abielu registreerimisel valivad abikaasad oma soovi kohaselt ühiseks perekonnanimeks ühe abikaasa perekonnanime või kumbki abikaasa säilitab oma abielueelse perekonnanime.

61. Nõukogude kodanike abielud välisriikide kodanikega, samuti välisriikide kodanike omavahelised abielud Eesti NSV-s sõlmitakse üldistel alustel.

Käesoleva punkti esimeses lõikes märgitud kodanikud peavad abiellumisavalduse esitamiseks ilmuma isiklikult perekonnaseisuosakonda.

Kui välisriikide kodanike isikut tõendavates dokumentides ei ole andmeid nende perekonnaseisu kohta, peavad nad esitama tõendi, et nad ei ole abielus. Tõend peab olema välja antud selle riigi pädeva organi poolt, kelle kodanikud (alamad) nad on, ja legaliseeritud NSV Liidu konsulaarasutuses.

62. Abiellunud kodanike passis või muudes isikut tõendavates dokumentides tehakse mäрге abielu registreerimise kohta, kus näidatakse teise abikaasa perekonna-, ees- ja isanimi, sünniaasta, abielu registreerimise koht, aeg ning abieluakti number.

Kui üks abikaasa võttis abiellumisel teise abikaasa perekonnanime, teeb perekonnaseisuosakond tema passi või muu isikut tõendava dokumendi esimesele leheküljele märkme, et pass või muu isikut tõendav dokument kuulub ümbervahetamisele ühe kuu jooksul abielu registreerimise päevast arvates seoses perekonnanime muutmisega. See sissekanne tõestatakse perekonnaseisuosakonna töötaja allkirja ja pitseriga või lüüakse vastav tempel.

Kui sõjaväekohustuslane või kutsealune muudab abielludes perekonnanime, peab perekonnaseisuosakond vastavalt NSV Liidu seadusele «Üldisest sõjaväekohustusest» sellest teatama rajooni (linna) sõjakomisariaadile, kus sõjaväekohustuslane või kutsealune on arvel.

63. «Eesti NSV abielu- ja perekonnakoodeksi» paragrahvis 14 abielu sõlmimiseks ettenähtud tingimuste rikkumise korral, samuti juhul, kui

abielu registreeritakse ilma kavatsuseta luua perekonda (fiktiivne abielu), võidakse abielu tunnistada kehtetuks kohtu korras.

Abielu registreerinud perekonnaseisuosakond annulleerib kehtetuks tunnistatud abielu kohtuotsuse alusel, millest teatab ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvallitsuse arhiivile abieluakti teise eksemplari annulleerimiseks.

Endise abikaasa passi või muusse isikut tõendavasse dokumenti tehakse märke: «Vastavalt Rajooni (Linna) Rahvakohtu «....» 19.... a. otsusele on abielu tunnistatud kehtetuks». Märke kinnitatakse perekonnaseisuosakonna töötaja allkirja ja pitseriga.

V. Abielulahutuse registreerimine

64. Abielulahutus registreeritakse mõlema või ühe abikaasa elukoha järgse rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonnas.

65. Abielulahutus registreeritakse kohtuotsuse alusel perekonnaseisuosakonnas mõlema või ühe abikaasa avalduse alusel.

Perekonnaseisuosakonda abielulahutuse registreerimiseks pöördunud abikaasa esitab koos abielulahutuse asjas jõustunud kohtuotsuse ärakirja või väljavõttega sellest kviitungi talle kohtu poolt määratud riigilõivu tasumise kohta, kui ta ei ole riigilõivu tasumisest vabastatud.

Abielulahutus registreeritakse, olenemata riigilõivu tasumisest teise abikaasa poolt.

Kui abielulahutus registreeritakse ühe abikaasa avalduse alusel, kantakse abielulahutuse akti kõik vajalikud andmed avalduse esitanud abikaasa kohta. Teise abikaasa kohta märgitakse ainult perekonnanimi (enne abielu lahutamist), ees- ja isanimi, sünniaeg ning kohtuotsuses märgitud tasumisele kuuluv riigilõivu summa. Abielulahutuse tunnistusele märgitakse abielulahutuse registreerinud abikaasa perekonnanimi pärast lahutust.

Abielu loetakse lõppenuks päevast, mil abielulahutus registreeritakse perekonnaseisuosakonnas.

Kui abielulahutus on registreeritud ainult ühe abikaasa avalduse alusel, loetakse abielu lõppenuks, kuid teisel abikaasal ei ole kuni abielulahutuse tunnistuse saamiseni õigust uuesti abielluda.

Juhul kui perekonnaseisuosakonda pöördub jõustunud kohtuotsuse alusel abielulahutuse avaldusega üks abikaasast, kontrollib perekonnaseisuosakond Eesti NSV piires, kas seda abielulahutust ei ole juba varem registreeritud teise abikaasa avalduse alusel. Kui abielulahutus on registreeritud, siis uut abielulahutuse akti ei koostata, vaid olemasolevat akti täiendatakse puuduvate andmetega ja perekonnaseisuosakonda pöördunud abikaasale antakse välja abielulahutuse tunnistus, märkides abielulahutuse ajana sama kuupäeva, mis esimesena abielulahutuse registreerinud abikaasalegi.

Kui abielulahutus on registreeritud mõnes teises perekonnaseisuosakonnas, saadetakse avaldaja poolt esitatud dokumendid (kohtuotsuse ära-

kiri või väljavõtte sellest ja kviitung riigilõivu tasumise kohta) abielulahutuse akti koostanud perekonnaseisuosakonnale akti täiendamiseks puuduvate andmetega. Kohtuotsuse ära kirjal või väljavõttel sellest peab olema avaldaja allkirjaga kinnitatud märges selle kohta, millist perekonnanimet ta soovib kanda pärast abielu lahutamist.

Saanud eespool nimetatud materjalid, peab perekonnaseisuosakond täiendama abielulahutuse akti puuduvate andmetega ja saatma 10 päeva jooksul abielulahutuse tunnistuse avaldajale edastamiseks tema elukoha järgsele perekonnaseisuosakonnale.

ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile saadetakse teade abielulahutuse akti teise eksemplari täiendamiseks puuduvate andmetega.

Kui ilmneb, et ühe ja sama abielulahutuse kohta on koostatud kaks akti, tunnistatakse hiljem koostatud akt dubletteksemplariks, selle ülemisse parempoolsesse nurka märgitakse «Dublett» ning näidatakse, kus, millal ja millise numbri all on koostatud esmane abielulahutuse akt.

Dubletteksemplariks tunnistatud abielulahutuse akti järgi korduvaid abielulahutuse tunnistusi välja ei anta. Esmast abielulahutuse akti täiendatakse puuduvate andmetega vastavalt dublettaktile.

66. Kui abikaasadel ei ole alaealisi lapsi, toimub abielu lahutamine nende vastastikuse kokkuleppe korral perekonnaseisuosakonnas abikaasade ühise avalduse alusel.

Kui abikaasade vahel on vaidlus töövõimetule, abi vajavale abikaasale ülalpidamisraha maksmise või nende ühisomanduses oleva vara jagamise kohta, võivad mõlemad abikaasad või üks nendest pöörduda abielu lahutamiseks hagiga kohtusse.

Kohtu pädevusse kuulub abielu lahutamine ka juhul, kui abikaasadel on alaealisi lapsi, kelle suhtes neilt on ära võetud vanemlikud õigused.

67. Ühises abielulahutusavalduses peavad abikaasad kinnitama, et neil ei ole alaealisi lapsi. Avaldusele lisatakse abielutunnistus ja selle esitavad perekonnaseisuosakonnale mõlemad abikaasad.

Kui üks abikaasadest ei saa mõjuvatel põhjustel ilmuda perekonnaseisuosakonda abielulahutusavalduse esitamiseks, võib avalduse esitada teine abikaasa. Mitteilmunud abikaasa allkiri peab olema avaldusel tõestatud käesolevate eeskirjade punktis 84 ettenähtud korras.

Avalduse vastuvõtmisel määrab perekonnaseisuosakonna töötaja kindlaks abielulahutuse registreerimise päeva, mille kohta teeb märkme avaldusele.

68. Abielu lahutamisel abikaasade vastastikuse kokkuleppe korral toimub abielulahutuse vormistamine ja abikaasadele abielulahutuse tunnistuse väljastamine kolme kuu möödumisel abikaasade poolt lahutusavalduse esitamise päevast. Kolmekuulise tähtaja lühendamine ei ole lubatud.

Kui abielulahutusavalduse esitas üks abikaasa, saadab perekonnaseisuosakond teisele abikaasale teate lahutuse registreerimise päeva kohta.

Kui abikaasad jäävad nimetatud tähtaja möödumisel soovi juurde abielu lahutada, tuleb neil ilmuda kindlaksmääratud päeval perekonnaseisuosakonda abielulahutuse registreerimiseks.

Abielulahutuse registreerimisel esitavad avaldajad kviitungi abielulahutuse registreerimise eest ettenähtud riigilõivu — 100 rubla — tasumise kohta. Riigilõivu tasub kas üks või mõlemad abikaasad omavahelisel kokkuleppel.

Kui abikaasadel on võimatu ilmuda abielulahutuse registreerimiseks määratud päeval perekonnaseisuosakonda mõjuvatel põhjustel (raske haigus, komandeering jne.), peavad nad või üks neist sellest õigel ajal teatama perekonnaseisuosakonnale, kes määrab abielulahutuse registreerimise uue tähtaja.

Abielulahutuse registreerimise edasilükkamise põhjuste ja uue tähtaja määramise kohta teeb perekonnaseisuosakonna töötaja märkme abielulahutuse avaldusele ja võtab avaldaja(te)lt allkirja.

Kui abikaasad ei ilmu neile määratud ajal abielulahutust registreerima ega teata perekonnaseisuosakonnale mitteilmumise põhjust, loetakse abielulahutuse registreerimise avaldus kehtetuks.

Abielulahutust võib registreerida ühe abikaasa kohalolekuta, kui see abikaasa mõjuvatel põhjustel ei saa ilmuda perekonnaseisuosakonda ja tema nimel esitatakse nõuetekohaselt tõestatud avaldus, mis tõendab tema nõusolekut abielu lahutamiseks.

69. Perekonnaseisuosakonnas lahutatakse abielu ühe abikaasa avalduse alusel, kui teine abikaasa on seadusega sätestatud korras tunnistatud teadmata äraolijaks või teovõimetuks vaimuhaiguse või nõrgamõistuslikkuse tõttu või kui teda on toimepandud kuriteo eest karistatud vabadusekaotusega mitte alla kolme aasta.

Avaldusele abielu lahutamise kohta käesoleva punkti esimeses lõikes märgitud alustel peab olema lisatud jõustunud kohtuotsuse ärakiri teise abikaasa teadmata äraolijaks või teovõimetuks tunnistamise kohta või jõustunud kohtuotsuse ärakiri või väljavõte sellest teise abikaasa karistamise kohta vabadusekaotusega mitte alla kolme aasta, samuti abielutunnistus.

Avaldaja peab teatama perekonnaseisuosakonnale süüdimõistetud abikaasa või teovõimetu abikaasa eestkostja või teadmata äraolijaks tunnistatud abikaasa vara eestkostja aadressi.

Avalduse esitamisest teatab perekonnaseisuosakond abikaasale, kes viibib kinnipidamiskohas, või teovõimetu abikaasa eestkostjale või teadmata äraolijaks tunnistatud abikaasa vara eestkostjale. Kui teovõimetule abikaasale ei ole määratud eestkostjat, teatatakse abielu lahutamise avalduse esitamisest teovõimetu kodaniku elukoha järgsele eestkostja ja hooldusorganile (tervishoiuosakonnale).

Teates määratakse kindlaks, millise aja jooksul tuleb anda vastus, kas on vaidlust laste kohta, abikaasade ühisomanduses oleva vara jagamise või abi vajavale teovõimetule abikaasale ülalpidamisraha maksamise kohta, samuti selle kohta, millist perekonnanime soovib abikaasa kanda pärast abielu lahutamist.

Vastamiseks kehtestatud tähtaeg ei tohi ületada kolme kuud.

Vaidluse puudumist kinnitava vastuse saamisel või vastuse mitte-saamisel teates märgitud tähtajaks registreerib perekonnaseisuosakond abielulahutuse.

Kui on vaidlus laste kohta, abikaasade ühisomanduses oleva vara jagamise või abi vajavale töövõimetule abikaasale ülalpidamisraha maks-mise kohta, lahutatakse abielu kohtu korras.

Abielu lahutamine toimub üldistel alustel ka siis, kui perekonnasei-suosakond saab teate, et süüdimõistetud abikaasa on kinnipidamiskohast vabastatud. Sellest teatab perekonnaseisuosakond avaldajale, selgitades talle abielulahutuse üldist korda. Abielulahutuse avaldusele tehakse mär-ge abikaasa kinnipidamiskohast vabastamise kohta.

Abielu lahutamine toimub üldistel alustel ka sel juhul, kui abielu-lahutuse avalduse esitab süüdimõistetud abikaasa ise.

Käesolevas punktis ettenähtud abielulahutuse registreerimisel võe-takse riigilõivu 50 kopikat. Riigilõivu mark kleebitakse abielulahutuse avaldusele ja kustutatakse kehtestatud korras.

70. Abiellumisel oma perekonnanime muutnud abikaasal on õigus pärast abielu lahutamist jätta endale abiellumisel võetud perekonnanimi või antakse tema nõudmisel talle abielulahutuse registreerimisel tagasi abielueelne perekonnanimi.

71. Abielulahutuse registreerimine volituse alusel või esindaja kau-du ei ole lubatud.

72. Pärast abielulahutuse registreerimist antakse avaldajale välja abielulahutuse tunnistus ja tehakse vastav märge passis või muus isikut tõendavas dokumendis.

Kui üks abikaasa võtab abielu lahutamisel tagasi abielueelse pere-konnanime, siis tehakse tema passi või muu isikut tõendava dokumendi esimesele leheküljele märge, et dokument kuulub ümbervahetamisele ühe kuu jooksul abielulahutuse registreerimise päevast arvates seoses perekonnanime muutmisega. See märge kinnitatakse perekonnaseisuosaa-konna töötaja allkirja ja pitseriga.

Kui abielulahutus registreeriti ühe abikaasa kohalolekuta, tehakse mitteilmunud abikaasa isikut tõendavas dokumendis sellekohane märge tema elukoha järgse perekonnaseisuosakonna poolt abielulahutuse tun-nistuse kätteandmisel.

Abielulahutuse registreerinud perekonnaseisuosakond peab saatma 10 päeva jooksul pärast abielulahutuse registreerimist teate abielu lahu-tamise kohta perekonnaseisuosakonnale, kus asub abieluakti esimene eksemplar (ka väljaspool Eesti NSV-d asuvale perekonnaseisuorganile) abielu lahutamise kohta märkme tegemiseks. Sama tähtaja jooksul peab teate saanud perekonnaseisuosakond tegema abieluakti märkme abielu lahutamise kohta ja edastama teate ENSV Vabariikliku Perekonnaseisu-valitsuse arhiivile abielulahutuse kohta märkme tegemiseks abieluakti teisele eksemplarile.

73. Ühe abikaasa teadmata äraolijaks tunnistamise tõttu lahutatud abielu võidakse teadmata äraolija taasilmumisel taastada «Eesti NSV tsi-viilkodeksi» § 21 sätteid järgides, kui teadmata äraolijaks tunnistatud kodaniku abikaasa ei ole uuesti abiellunud.

Perekonnaseisuosakonna poolt lahutatud abielu taastab abikaasade avalduse alusel perekonnaseisuosakond.

Kui abielu on lahutatud kohtu korras, tühistab kohus abikaasade avalduse alusel abielulahutuse otsuse.

74. Käesolevate eeskirjade punktides 66 ja 69 ettenähtud alustel perekonnaseisuosakonnale esitatud abielulahutuse avaldused registreeritakse eriraamatutes.

VI. Lapsendamise registreerimine

75. Lapsendamise registreerib lapsendamise otsuse tegemise koha järgne perekonnaseisuosakond.

Lapsendamine registreeritakse lapsendajate (lapsendaja) avalduse järgi rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee lapsendamisotsuse ja lapsendajate (lapsendaja) isikut tõendavate dokumentide alusel.

Avaldus lapsendamise registreerimise kohta peab olema esitatud ühe kuu jooksul, arvates rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee poolt vastava otsuse tegemise päevast.

Kui lapsendajad (lapsendaja) ei esita sellist avaldust ühe kuu jooksul lapsendamise päevast arvates, registreerib perekonnaseisuosakond lapsendamise rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee otsuse alusel ja lapsendamisaktile kirjutab alla eestkoste- ja hooldusorgani esindaja.

76. Lapsendamine registreeritakse ainult pärast lapsendatud lapse sünni registreerimist või kadumaläinud sünniakti taastamist.

77. Lapsendamist registreerivad ametiisikud on kohustatud hoidma lapsendamise saladust.

Lapsendamise registreerimine, muudatuste tegemine lapsendatute sünniaktides, samuti lapsendamisaktide ja lapsendatute sünniaktide ning teiste lapsendamise seoses olevate materjalide säilitamine toimub korras, mis tagab lapsendamise saladuse hoidmise.

Lapsendajate nõusolekuta, nende surma korral aga eestkoste- ja hooldusorgani nõusolekuta ei ole lubatud avaldada mis tahes andmeid lapsendamise kohta ega teha perekonnaseisuaaktidest väljavõtted, millest nähtuks, et lapsendajad ei ole lapsendatu lihased vanemad.

Isikuid, kes on avaldanud lapsendamise saladuse lapsendajate tahte vastaselt, võib vastutusele võtta seaduses ettenähtud korras.

78. Rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee otsuse alusel koostab perekonnaseisuosakond lapsendamisakti, teeb muudatused lapsendatu sünniaktis ja annab välja uue sünnitunnistuse. Varem väljaantud sünnitunnistus annulleeritakse.

Vastavalt «Eesti NSV abielu- ja perekonnakoodeksi» §-dele 123 ja 124 võidakse lapsendatava sünniaktis teha järgmised muudatused:

- 1) lapsendajad võib kanda sünniakti lapsendatava vanematena;
- 2) lapsendatavale võib anda lapsendaja palvel lapsendaja perekonnanime ja isanime lapsendaja eesnime järgi. Lapse lapsendamisel naiskodaniku poolt antakse isanimi tema ütluse kohaselt. Lapsendaja soovil võidakse muuta ka lapsendatava eesnime;

3) lapse lapsendamisel abielus mitteoleva naiskodaniku poolt juhul, kui ta palub end kanda lapsendatava sünniakti lapsevanemana, kantakse andmed lapse isa kohta sünniakti lapsendaja perekonnanime järgi, lapse isa ees- ja isanimi ning rahvus kantakse sisse lapsendaja ütluse kohaselt;

4) lapsendamise saladuse hoidmiseks on lapsendajate palvel lubatud erandjuhtudel muuta lapse sünnikohta ja -kuupäeva, kuid mitte rohkem kui kolme kuu võrra.

Sünnikuupäeva muutmisel tuleb muuta ka sünniakti registreerimise kuupäeva, lähtudes seadusandlusega ettenähtud sünni registreerimise ühekuulisest tähtajast.

Kõik muudatused kantakse lapsendatava sünniakti rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee lapsendamisotsuse alusel koostatud lapsendamisakti järgi.

79. Kui lapsendatava sünd oli registreeritud teises perekonnaseisuosakonnas, saadetakse teade vastavate muudatuste kandmiseks lapsendatu sünniakti lapsendatu sünniakti esimese eksemplari asukohajärgsele perekonnaseisuosakonnale, kes teeb sünniaktis vastavad muudatused (ja nõuetekohase märkme isaduse tuvastamise akti, kui see on olemas) ja saadab välja uue sünnitunnistuse lapsendamise akti koostanud perekonnaseisuosakonnale lapsendajatele kätteandmiseks. Teade edastatakse ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvallitsuse arhiivile analoogiliste muudatuste tegemiseks lapsendatu sünniakti teises eksemplaris (ja kui see on olemas, siis ka isaduse tuvastamise aktis).

80. Kui rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee lapsendamisotsusega on muudetud lapsendatu sünnikohta, koostatakse lapsendatud lapse kohta uus sünniakt lapsendamisotsuses märgitud sünnikoha järgses perekonnaseisuosakonnas, kusjuures sünd registreeritakse taastatud sünniaktide raamatus.

Taastatud sünniakti lahtrisse 16 («Märkmed») märgitakse esmase sünniakti number, registreerimise kuupäev ja koht.

Lapsendatu kohta uue sünniakti koostamisest saadetakse teade lapsendamisakti koostanud perekonnaseisuosakonnale ja lapsendatu esmase sünniakti asukoha järgsele perekonnaseisuosakonnale. Esmasesse akti tehakse uue sünniakti koostamise kohta järgmine märg: «Koostatud uus taastatud sünniakt nr. «....» 19.... a. Rajooni (Linna) Perekonnaseisuosakonnas nimele».

(perekonna-, ees- ja isanimi)

Märke tehakse esmase sünniakti ülaservale, muudatusi lapsendatu esmasesse sünniakti ei kanta. Teade edastatakse ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvallitsuse arhiivile analoogilise märkme sissekandmiseks lapsendatu esmase sünniakti teise eksemplari.

81. Lapsendamise kehtetuks tunnistamine ja lapsendamise tühistamine on lubatud ainult kohtu korras.

Kui lapsendamine tunnistatakse kehtetuks, annulleerib perekonnaseisuosakond lapsendamisakti ja taastab lapsendatu sünniaktis kõik esialgsed andmed, mis olid enne lapsendamist.

Kui lapsendamine tühistatakse, teeb perekonnaseisuosakond lapsendamisaktis märkme, millise kohtu poolt ja millal on lapsendamine tühistatud ja juhul, kui see on kohtuotsuses märgitud, taastab lapsendatu sünniaktis esialgsed andmed, mis olid enne lapsendamist.

Kohtuotsus, mille alusel perekonnaseisuosakond annulleeris lapsendamisakti või tegi lapsendamise tühistamise kohta märkme lapsendamisaktis ja taastas esialgsed andmed lapsendatu sünniaktis, edastatakse ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile analoogiliste muudatuste sissekandmiseks aktide teistesse eksemplaridesse.

VII. Isaduse tuvastamise registreerimine

82. Isaduse tuvastamine registreeritakse ühe vanema elukoha järgses perekonnaseisuorganisis või isaduse tuvastamisel kohtu korras — haigeja elukohas.

Isaduse tuvastamise registreerimine võib toimuda ka lapse sünnikohas, kui isaduse tuvastamine toimub üheaegselt lapse sünni registreerimisega.

Isaduse tuvastamine on lubatud enne sünni registreerimist surnud laste suhtes (välja arvatud surnult sündinud), kui sünni (surma) ja isaduse tuvastamise registreerimine toimub üheaegselt.

83. Isaduse tuvastamise registreerimise alusteks on:

- 1) lapse omavahel abielus mitteolevate vanemate ühine avaldus perekonnaseisuorganile;
- 2) lapse abielus olevate vanemate ühine avaldus, kui nad abiellusid pärast lapse sündi ja kui sünni registreerimisel isadust ei tuvastatud;
- 3) isaduse tuvastamise kohta jõustunud kohtuotsuse ärakiri;
- 4) omavahel abielus mitteolevate tulevase lapse vanemate ühine avaldus, mis on vormistatud kehtestatud korras naise raseduse ajal;
- 5) lapse emaga abielus mitteoleva isa avaldus, kui lapse ema on surnud, surnuks kuulutatud, teovõimetuks tunnistatud, kui temalt on ära võetud vanemlikud õigused või kui ei ole võimalik kindlaks teha tema elukohta.

84. Kui ühel või mõlemal vanemal, kes ei ole omavahel abielus, puudub võimalus isiklikult ilmuda perekonnaseisuorganisis isaduse tuvastamise ühise avalduse vormistamiseks, võidakse nende tahteavaldus vormistada eraldi avaldustena. Nimetatud eraldi avaldused peavad olema notariaalselt tõestatud. Notariaalselt tõestatud avaldusega võrdsustatakse:

- 1) sõjaväelase avaldus, mis on tõestatud vastava sõjaväeosa juhtkonna poolt;
- 2) NSV Liidu lipu all sõitval mere- või jõelaeval viibiva kodaniku avaldus, mille on sõidu ajal tõestanud laeva kapten (komandör);
- 3) haiglas, hospitalis, sanatooriumis või teistes raviasutustes viibiva kodaniku avaldus, mille on tõestanud pea- või vanemarst, nende puudumise korral aga valvearst;
- 4) internaatkodus viibiva kodaniku avaldus, mille on tõestanud internaatkodu juhataja;

5) uurimis-, arktilisel või muul ekspeditsioonil viibiva kodaniku avaldus, mille on tõestanud ekspeditsiooniülem;

6) kinnipidamiskohas viibiva kodaniku avaldus, mille on tõestanud kinnipidamiskoha administratsioon;

7) väljaspool NSV Liidu piire elava Nõukogude kodaniku avaldus, mis on tõestatud NSV Liidu saatkonnas või konsulaadis.

85. Kui on asjaolusid, mis annavad alust oletada, et ühise avalduse esitamine võib pärast lapse sündi osutada võimatuks või raskeks, on omavahel abielus mitteolevatel tulevase lapse vanematel õigus vormistada naise raseduse ajal eelnevalt ühine avaldus käesolevate eeskirjade punktis 84 ettenähtud korras.

86. Isaduse tuvastamise avalduse vastuvõtmisel peab perekonnaseisuosakond kontrollima lapse sünniakti järgi, mille alusel on isa andmed sünniakti kantud. Isaduse tuvastamise registreerimine ei ole lubatud laste suhtes, kelle sünniakti on kantud isa andmed abieluakti, isaduse tuvastamise või lapsendamise akti alusel. Sellisel juhul võib isaduse tuvastamist registreerida ainult pärast lapse sünniaktis isa andmete tühistamist kohtuotsuse alusel.

Isaduse tuvastamise registreerimisel ei ole takistavaks asjaoluks, kui lapse sünniaktis ema ütluse alusel märgitud isa perekonna-, ees- ja isanimi ning rahvus ei ühti isaduse tuvastamise registreerimise avalduses esitatud andmetega isa kohta.

Isaduse tuvastamise registreerimise avaldusele lisatakse lapse sünnitunnistus. Kui isaduse tuvastamise registreerimine toimub üheaegselt lapse sünni registreerimisega, siis lapse sünnitunnistust avaldusele ei lisata.

Kui lapse ema on surnud, surnuks kuulutatud, tunnistatud teovõimeetuks või kui temalt on ära võetud vanemlikud õigused või kui ei ole võimalik kindlaks teha tema elukohta, peab end lapse isaks tunnistanud isiku avaldusele olema lisatud ema surmatunnistus, kohtuotsus ema surnuks kuulutamise kohta, dokumendid, mis tõendavad, et tema elukohta ei ole võimalik kindlaks teha (jõustunud kohtuotsuse ärakiri ema teadmata äraolijaks tunnistamise kohta või aadressbüroo või elamuekspluatatsiooniorгани õiend ema viimasest teadaolevast elukohast, millest nähtub, et ta lahkus uut elukohta näitamata, siseasjade organi teade ema tagaotsimise tulemuste kohta jms.) või kohtuotsus ema teovõimeetuks tunnistamise või talt vanemlike õiguste äravõtmise kohta.

Isaduse tuvastamise akti lahtrisse 19 («Märkmed») tehakse viide vastavale dokumendile.

Kui lapse sünd ei ole registreeritud või kui tema kohta koostatud sünniakt on kaduma läinud, toimub lapse suhtes isaduse tuvastamise registreerimine ainult pärast sünni registreerimist või kadumaläinud sünniakti taastamist.

87. Isaduse tuvastamise registreerimisel antakse lapsele perekonnanimi vanemate perekonnanime järgi. Kui vanematel on erinevad perekonnanimed, antakse lapsele isa või ema perekonnanimi vanemate kokkuleppe kohaselt, kokkuleppe puudumisel aga eestkoste- ja hooldusorgani poolt.

Kümneaastaseks saanud lapse perekonnanime muutmine võib toimuda ainult tema nõusolekul.

Lapse isanimi muudetakse isa eesnime järgi.

88. Omavahel abielus mitteolevate vanemate ühise avalduse alusel isaduse tuvastamine täisikka jõudnud kodaniku suhtes on lubatud ainult tema kirjalikul nõusolekul, kui ta on aga tunnistatud teovõimetuks, siis tema eestkostja või eestkoste- ja hooldusorgani nõusolekul.

Täisealise lapse kirjalikus nõusolekus peab olema märgitud, kas ta soovib võtta isa perekonnanime või jätta endine perekonnanimi. Perekonnanime muutmiseks antud nõusoleku kohta tehakse märke isaduse tuvastamise akti lahtrisse 19 («Märkmed»).

89. Andmed ema ja lapse kohta kantakse isaduse tuvastamise akti vastavalt lapse sünniaktile või sünnitunnistusele.

Kui lapse vanemad abiellusid pärast lapse sündi ja abielu registreerimisel võttis lapse ema oma abikaasa perekonnanime, siis tehakse isaduse tuvastamise akti lahtrisse 19 («Märkmed») märke selle kohta, kus, millal ja mis numbri all on abieluakt koostatud.

Neil juhtudel muudetakse lapse sünniaktis ema perekonnanimi.

90. Isaduse tuvastamise akti alusel kannavad perekonnaseisuorganid isa andmed lapse sünniakti.

Isaduse tuvastamise akti alusel kantakse ka kõik teised muudatused (lapse perekonna- ja isanimi ning ema perekonnanimi) lapse sünniakti ning antakse välja uus sünnitunnistus. Isaduse tuvastamise registreerimise kohta saadetakse teade ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile muudatuste tegemiseks lapse sünniakti teises eksemplaris.

Kui lapse sünniakt asub teises perekonnaseisuosakonnas, saadetakse teade isaduse tuvastamise kohta sünniakti esimese eksemplari asukoha järgsele perekonnaseisuosakonnale vajalike muudatuste tegemiseks sünniaktis ja uue sünnitunnistuse väljaandmiseks. Pärast muudatuste kandmist sünniakti saadab perekonnaseisuosakond teate ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile analoogiliste muudatuste tegemiseks lapse sünniakti teises eksemplaris.

Kui täisealise abielus oleva meeskodaniku suhtes tuvastatakse isadus ja ta muudab seejuures oma perekonnanime, muudetakse tema abikaasa ja laste perekonnanimi abieluaktis ja laste sünniaktides vastavalt isaduse tuvastamise aktile.

91. Kui isadus tuvastatakse alla 18 aasta vanuse lapse suhtes, kelle sünniaktis on märke tõendi väljaandmise kohta esitamiseks rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee sotsiaalhooldusosakonnale, teatab perekonnaseisuosakond isaduse tuvastamisest lapse ema elukoha järgsele sotsiaalhooldusosakonnale.

92. Isaduse tuvastamise registreerimisel kantakse lapse andmed end lapse isaks tunnistanud kodaniku passi või muusse isikut tõendavasse dokumenti üldistel alustel.

VIII. Perekonna-, ees- ja isanime muutmise registreerimine

93. Perekonna-, ees- ja isanime muutmisel perekonnaseisuaktidesse paranduste tegemise kord on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1976. a. määrusega nr. 1006 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. märtsi 1977. a. määrus nr. 118) kinnitatud «Perekonnaseisuaktide kannete muutmise, taastamise ja annulleerimise korra ning aktiraamatute hoidmise korra ja tähtaegade põhisätete» I osas ja NSVL Justiitsministeeriumi poolt kinnitatud eeskirjades.

NSV Liidu kodaniku perekonna-, ees- ja isanime muutmine registreeritakse avaldaja alalise elukoha järgse rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonnas ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse poolt väljaantud loa alusel.

94. Pärast perekonna-, ees- ja isanime muutmise registreerimist teeb perekonnaseisuosakond vajalikud muudatused avaldaja perekonnaseisuaktide ja tema alaealiste laste sünniaktide esimestes eksemplarides ning saadab teate ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile analoogiliste muudatuste tegemiseks aktide teistes eksemplarides.

95. Kui seoses perekonna-, ees- ja isanime muutmise registreerimisega tehti perekonnaseisuaktides muudatusi, annulleerivad perekonnaseisuosakonnad varem väljaantud perekonnaseisutunnistused ja annavad nende asemele uued tunnistused, arvestades aktides tehtud muudatusi.

96. Kui perekonnaseisuaktid, milles on vaja teha muudatusi seoses perekonna-, ees- ja isanime muutmisega, asuvad teistes perekonnaseisuosakondades, saadetakse teated muudatuste tegemise kohta nende aktide esimeste eksemplaride asukoha järgsetele perekonnaseisuosakondadele.

Teadete alusel teevad perekonnaseisuosakonnad muudatusi vastavate aktide esimestes eksemplarides, kirjutavad välja uued perekonnaseisutunnistused ja saadavad need avaldaja elukohajärgsele perekonnaseisuosakonnale avaldajale kätteandmiseks. Teated saadetakse ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivile muudatuste tegemiseks aktide teistes eksemplarides.

97. Isa eesnime muutmise registreerimisel muudetakse ka tema alaealiste laste isanimi. Täisealiste laste isanimi muudetakse ainult neil juhtudel, kui täisealised lapsed ise esitavad perekonnaseisuosakonnale sellekohase avalduse.

Alaealiste laste perekonnanimi muudetakse, kui perekonnanime muudavad mõlemad vanemad. Kui perekonnanime muudab ainult üks vanematest, võidakse tema alaealiste laste perekonnanime muuta vanemate kokkuleppel, selle puudumisel aga otsustab laste perekonnanime muutmise eestkoste- ja hooldusorgan.

98. Juhul kui isik, kes abiellumisel jättis endale abieluelse perekonnanime, hiljem muutis selle abikaasa perekonnanimeks, toimub perekonnanime parandamine mitte sünniaktis, vaid abieluaktis. Abieluaktis parandatakse perekonnanimi ka neil juhtudel, kui abiellumisel võetud nimi muudetakse abieluelseks perekonnanimeks.

Kui isik, kes pärast abielu lahutamist jättis endale abiellumisel võetud perekonnanime, hiljem muutis selle abieluelseks perekonnanimeks, muudetakse perekonnanimi abielulahutuse aktis.

IX. Perekonnaseisuaktide täitmise eeskirjad

99. Perekonnaseisuakt koosneb esimesest ja teisest eksemplarist.

Akti esimene ja teine eksemplar täidetakse üheaegselt ning nummerdatakse ühe ja sama järjekorranumbriga.

Perekonnaseisuaktide numeratsioon algab numbrist «üks» ja seda peetakse numbrite järjekorras aasta kestel 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini (kaasa arvatud).

Perekonnaseisuaktide iga liigi kohta peetakse eraldi numeratsiooni.

100. Perekonnaseisuaktide plangid ja väljaantavad perekonnaseisutunnistused täidetakse musta tindiga, selge, loetava käekirjaga ja ammen-davate vastustega. Üksikute sõnade vahelejätmine või lühendamine, samuti parandused ja kaaped ei ole lubatud.

Lahtritesse, kus küsimustele vastatakse eitavalt, kirjutatakse sõna «ei».

Perekonna-, ees- ja isanimi kirjutatakse välja täielikult vastavalt esitatud dokumentidele suurte trükitähtedega.

Perekonnaseisuaktide täitmisel tehtud paranduste õigsus tõestatakse perekonnaseisuosakonna pitseri ning vastava töötaja allkirjaga lahtris «Märkmed».

101. Perekonnaseisuaktide lahtrisse «Rahvus» märgitakse kodaniku rahvus passi või muu isikut tõendava dokumendi järgi. Passi või muu isikut tõendava dokumendi puudumisel määratakse rahvus vanemate rahvuse järgi.

Välisriikide kodanike perekonnaseisuaktide registreerimisel märgitakse peale rahvuse ka riigi nimi, kelle kodanikud (alamad) nad on. Näiteks: «poolakas — Poola Rahvavabariigi kodanik».

Kodakondsuseta isikutel märgitakse rahvus, lisades sõnad «kodakondsuseta isik». Näiteks: «hispaanlane — kodakondsuseta isik».

102. Sünni- ja surmaaktide lahtritesse «Sünnikoht» ja «Surmakoht» märgitakse andmed kehtiva administratiivterritoriaalse jaotuse järgi, kusjuures näidatakse liiduvabariik, rajoon, linn, alev (alevik) või küla.

Perekonnaseisuaktide lahtrisse «Alatine elukoht» ja surmaakti lahtrisse «Kus alatiselt elas» märgitakse andmed passi või muu isikut tõendava dokumendi alusel. Andmed selle kohta, mis ajast isik elab või elas vastavas elukohas, märgitakse avaldaja ütluse järgi.

103. Perekonnaseisuaktide lahtrisse «Kus ja kellena töötab» märgitakse ettevõtte, asutuse, organisatsiooni, kolhoosi või sovhoosi jne. täielik nimetus ning kodaniku ametikoht või tegevusala.

Sõjaväelastel märgitakse sõjaväeosa number, asukoht (linn) või asutuse nimetus (number).

Õpilastel ja üliõpilastel märgitakse õppeasutuse nimetus ja kas nad on ülalpeetavad või saavad stipendiumi.

Kolhoosnike puhul märgitakse, kas nad on kolhoosi liikmed või töötavad kolhoosis töölise või teenistujana.

Kui avaldaja perekonnaseisuakti registreerimise ajal ei töötanud, märgitakse tema elatusvahendite allikas. Näiteks: «pensionär», või «mehe — masinatehase keevitaja ülalpidamisel» jne.

Surmaaktide lahtrisse «Kus ja kellena töötas» märgitakse invaliididel invaliidsuse liik ja grupp ning endine tegevusala, vanuse- ja personaal pensionäridel — endine tegevusala.

104. Perekonnaseisuaktide lahtrisse «Haridus» märgitakse andmed hariduse kohta avaldaja ütluse kohaselt, haridust tõendava dokumendi esitamist ei nõuta.

105. Alla ühe aasta vanuses surnud laste kohta koostatud surmaaktide lahtritesse «Rahvus», «Alatine elukoht», «Perekonnaseis», «Kus ja kellena töötas» ja «Haridus» märgitakse vastavad andmed lapse ema ütluse kohaselt või perinataalse arstliku surmatunnistuse järgi või avaldaja ütluse kohaselt.

106. Perekonnaseisuaktide lahtrisse «Isikut tõendavad dokumendid» ja «Vanemate isikut tõendavad dokumendid» märgitakse dokumendi nimetus, seeria ja number ning millal ja kelle poolt dokument on välja antud.

107. Perekonnaseisutunnistusele märgitud andmed peavad vastama perekonnaseisuaktis märgitud andmetele.

X. Korduvate perekonnaseisutunnistuste väljaandmine

108. Korduvaid perekonnaseisutunnistusi annavad kodanike avalduste alusel välja rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad ning ENSV Vabariiklik Perekonnaseisuvallitsus perekonnaseisuaktide alusel.

109. Korduvad perekonnaseisutunnistused antakse välja isikutele, kelle kohta perekonnaseisuakt on koostatud.

Kuni 18 aasta vanuste laste ja teovõimetuks tunnistatud isikute korduvaid sünnitunnistusi võib välja anda nende vanematele, lapsendajatele, hooldajatele, eestkostjatele, hooldus- ja eestkost- ning sotsiaalhooldusorganitele, samuti nende lasteasutuste administratsioonile, kus lapsed on kasvatamisel.

Vanematele, kellelt vanemlikud õigused on ära võetud, laste korduvaid sünnitunnistusi välja ei anta.

16 kuni 18 aasta vanune alaealine võib passi esitamisel oma sünnitunnistuse ise välja võtta.

Korduvaid surmatunnistusi antakse välja surnute sugulastele.

Kui abielu on lahutatud, siis korduvaid abielutunnistusi välja ei anta. Vajaduse korral väljastatakse lahutatud abikaasadele teatis abielu registreerimise kohta ühes märkmeaga selle abielu lahutamise kohta.

110. Avaldustes korduvate perekonnaseisutunnistuste saamiseks esitatud andmeid, kui neis märgitud perekonnaseisuakti registreerimise aeg on ebatäpne, kontrollitakse perekonnaseisuaktide registreerimise raamatute järgi seitsme aasta ulatuses (avalduses märgitud aasta ja kolm sellele eelnevat ning järgnevat aastat).

Juhul kui perekonnaseisuosakonnas puudub nõutav perekonnaseisuakt, edastatakse korduva tunnistuse saamiseks esitatud avaldus ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele.

Kui akt puudub ka ENSV Vabariiklikus Perekonnaseisuvallitsuses, saadetakse avaldajale teade ja tema elukohajärgsele perekonnaseisuosakonnale õiend akti puudumise kohta, et taastada kadumaläinud akt.

111. Isiklikult perekonnaseisuosakonna poole pöördunud kodanikele antakse korduvad tunnistused välja samal päeval avaldaja isikut tõendava dokumendi esitamisel. Kirjalikud avaldused korduvate tunnistuste väljasaatmise kohta rahuldatakse seitsme päeva jooksul.

Teistest rajoonidest või linnadest saabunud avalduste alusel saadetakse korduvad tunnistused avaldajale kätteandmiseks tema elukohajärgsele perekonnaseisuosakonnale, millest teatatakse avaldajale kirjalikult. Korduvaid perekonnaseisutunnistusi kodusel aadressil ei saadeta.

Sõjaväelastele saadetakse korduvad tunnistused sõjaväeosa komandöri nimele.

Avaldusele märgitakse väljasaadetud tunnistuse seeria ja number, akti liik ning selle perekonnaseisuosakonna või sõjaväeosa nimetus, kuhu tunnistus saadeti, ja väljasaatmise kuupäev.

Tunnistused saadetakse erisidega või väärtkirjana.

112. Korduvate perekonnaseisutunnistuste väljaandmisel meetrikaaraamatute alusel tuleb kuupäev märkida uue kalendri järgi, liites meetrikaraamatus märgitud kuupäevale 12 päeva sündmuste puhul, mis leidsid aset enne 1. märtsi 1900. a. ja 13 päeva meetrikaraamatus märgitud kuupäevale sündmuste puhul, mis leidsid aset ajavahemikus 1. märtsist 1900. a. kuni 1. veebruarini 1918. a.

Kohanimed märgitakse tunnistusele väljaandmise päeval kehtinud administratiivterritoriaalse jaotuse järgi.

Kui meetrikaraamatus puuduvad andmed rahvuse kohta, kriipsutatakse korduvate tunnistuste vastavad lahtrid läbi.

113. Perekonnaseisuaktide ära kirju (väljavõtteid) saadetakse välja ainult perekonnaseisuorganite, prokuratuuri-, kohtu-, riikliku julgeoleku ja siseasjade organite, riiklike notariaalkontorite ning eestkoste- ja hooldusorganite nõudmisel.

Perekonnaseisuaktide ära kirju või väljavõtteid aktidest kodanikele välja ei anta.

114. NSV Liidu Välisministeeriumilt, Eesti NSV Välisministeeriumilt ja Välismaa Juriidiliselt Kolleegiumilt Eesti NSV-s saabuvad avaldused välismaal kasutamiseks ettenähtud korduvate tunnistuste saamiseks kuuluvad rahuldamisele ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvallitsuse poolt.

115. Korduvate perekonnaseisutunnistuste asemel võib kodanikele välja anda teatise esitamiseks riiklikele notariaalkontoritele, sotsiaalhooldusosakondadele, rahvakohtutele ja teistele asutustele vabariigi piires.

Avaldajatele antakse teatise välja nii nende endi kui ka sugulaste kohta.

XI. Perekonnaseisuaktide registreerimise aruandlus

116. Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed esitavad hiljemalt iga kuu 2. kuupäevaks vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonnale sünni-, surma- ja isaduse tuvastamise aktide teised eksemplariid koos saatenimestikuga.

Surmaaktile lisatakse arstlik surmatunnistus või velskritõend surma kohta või tõend surnultsündinu kohta. Nimetatud dokumentide kleepimine surmaaktide külge ei ole lubatud.

Puudulikult vormistatud perekonnaseisuaktid (allkirjade, pitseri jms. puudumine) tagastab rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakond nende täiendavaks vormistamiseks. Nõuetekohaselt vormistatud perekonnaseisuaktid tuleb tagastada kolme päeva jooksul.

Samaaegselt perekonnaseisuaktide teiste eksemplaride esitamisega annavad alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed ka perekonnaseisuaktide esimesed eksemplariid hoiule vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonda.

117. Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad koostavad iga kuu perekonnaseisuaktide registreerimise aruande kindlaksmääratud vormi kohaselt neljas eksemplariid rajooni või linna kohta tervikuna ning iga alevi, küla ja rajoonilise alluvusega linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee kohta eraldi. Aruande esimene ja teine eksemplariid esitatakse koos kuu jooksul koostatud perekonnaseisuaktide teiste eksemplaride ning arstlike surmatunnistuste ja muude surmafakti tõendavate dokumentidega ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvalitsusele hiljemalt järgmise kuu 7. kuupäevaks.

Aruande kolmas eksemplariid saadetakse rajooni või linna riikliku statistika organile ning neljas eksemplariid jääb perekonnaseisuosakonnale.

118. ENSV Vabariiklik Perekonnaseisuvalitsus kontrollib perekonnaseisuosakondadelt saabunud perekonnaseisuaktide ja taastatud perekonnaseisuaktide teiste eksemplaride täitmise õigsust.

Puudulikult vormistatud perekonnaseisuaktid tagastatakse perekonnaseisuosakondadele nende täiendavaks vormistamiseks. Nõuetekohaselt vormistatud aktid tuleb tagastada kolme päeva jooksul.

119. Sünni-, abielu-, abielulahutuse ja surmaaktide teised eksemplariid koos arstlike surmatunnistuste ja muude surmafakti tõendavate dokumentidega annab ENSV Vabariiklik Perekonnaseisuvalitsus üle ENSV Statistika Keskvalitsusele.

Lapsendamise, isaduse tuvastamise, perekonna-, ees- ja isanime muutmise aktide, surnuks kuulutatud ja rohkem kui aasta tagasi surnud isikute surmaaktide teisi eksemplariid ning taastatud perekonnaseisuakte säilitatakse ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivis.

ENSV Statistika Keskvalitsus annab sünni-, abielu-, abielulahutuse ja surmaaktide teised eksemplariid hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 1. detsembriks ENSV Vabariikliku Perekonnaseisuvalitsuse arhiivi

hoiule akti liikide ja akti numbrite järjekorras rajoonide või linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakondade ning nende territooriumil asuvate alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede kaupa.

XII. Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide arvestus, hoidmine ja nende kulutamise aruandlus

120. Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plangid on rangel arvel olevad dokumendid ja neid hoitakse tulekindlates kappides või eriliselt seadmestatud ruumides.

Pärast tööaja lõppu tulekindlad kapid või eriliselt seadmestatud ruumid pitseeritakse.

Tunnistuste ja teatiste plankide juurde pääsevad ainult nende hoidmise ja arvestuse eest vastutavad ametiisikud ning nende ametiisikute juuresolekul ka isikud, kellel on õigus kontrollida vastava perekonnaseisuoorgani tööd.

121. Eesti NSV perekonnaseisuoorganid annavad perekonnaseisuaktide registreerimisel välja sünni-, surma-, abielu-, abielulahutuse, isaduse tuvastamise, lapsendamise- ning perekonna-, ees- ja isanime muutmise tunnistusi NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud ühtsete näidiste järgi trükikojas «Goznak» trükitud plankidel.

Korduvad perekonnaseisutunnistused antakse (saadetakse) välja samadel plankidel, kusjuures tunnistuste plankide paremasse ülanurka tehakse märges «Korduv».

Muude näidiste järgi trükitud perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide kasutamine on keelatud.

122. Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede ametiisikud, kes vastutavad plankide hoidmise eest, määrab vastav täitevkomitee.

Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakondades vastutavad plankide hoidmise eest perekonnaseisuosakonna juhataja ja teised tema käskkirjaga määratavad ametiisikud.

ENSV Vabariiklikus Perekonnaseisuvallitsuses vastutavad plankide hoidmise eest juhataja, tema asetäitja ja teised juhataja käskkirjaga määratavad ametiisikud.

Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide hoidmise eest vastutava ametiisiku äraolekul (puhkus, komandeering, haigus jne.) antakse plangid aktiga ajutiselt üle tema kohuseid täitvale ametiisikule.

123. Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad saavad perekonnaseisutunnistuste ja teatiste planke ENSV Vabariiklikult Perekonnaseisuvallitsuselt vastavalt oma tellimisavaldusele poole aasta vajaduse ulatuses.

Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed saavad perekonnaseisutunnistuste planke rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonna-

seisuosakondadelt vastavalt oma tellimisavaldustele kolme kuu vajaduse ulatuses.

Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plangid antakse välja allkirja vastu volituse esitamisel või saadetakse koos saatedokumentidega erisidepostiga või väärtkirjana.

124. Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakondades moodustatakse täitevkomitee vastava korraldusega perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide vastuvõtmise komisjon.

Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide vastuvõtmise kohta koostatakse akt ühes eksemplaris, mis säilitatakse perekonnaseisuosakonnas.

Defektsete plankide ja plankide puudujäägi avastamise või nende seeriade ja numbrite mittevastavuse korral plangipakil olevale trükikoja «Goznak» kleebisele koostatakse akt kahes eksemplaris. Akti üks eksemplar koos «Goznaki» kleebise ja defektsete plankidega tagastatakse ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele, teine eksemplar jääb perekonnaseisuosakonnale.

125. Saadud perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plangid võtab nende saabumise päeval arvele nende hoidmise eest vastutav ametiisik.

126. Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste arvestuseks peetakse järgmisi raamatuid:

1. ENSV Vabariiklikus Perekonnaseisuvallitsuses:

1) tunnistuste ja teatiste plankide sissetuleku ja väljamineku arvestuse raamat;

2) kodanikele (asutustele) tunnistuste ja teatiste väljaandmise (-saatmise) raamat;

3) rikutud plankide ning kehtetute tunnistuste ja teatiste arvestuse raamat.

2. Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakondades:

1) tunnistuste ja teatiste plankide sissetuleku ja väljamineku arvestuse raamat;

2) personaalarvestuse raamat;

3) kodanikele (asutustele) tunnistuste ja teatiste väljaandmise (-saatmise) raamat;

4) rikutud plankide ning kehtetute tunnistuste ja teatiste arvestuse raamat.

3. Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteedes on tunnistuste plankide sissetuleku ja väljamineku arvestuse raamat.

127. Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide arvestuse raamatut täidetakse musta tindiga ning kaabete tegemine selles on keelatud. Igä parandus peab olema varustatud kehtestatud korras tehtud seletava märkusega ja tõestatud pitsoriga.

Raamatud peavad olema nõõritud ja lehed pliiaatsiga nummerdatud, lehtede üldarv peab olema tõestatud vastutava isiku allkirja ja pitsoriga.

128. Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed esitavad iga kvartalile kohta koostatava perekonnaseisutunnistuste plankide kulutamise aruande kvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonnale.

Rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakonnad esitavad plankide kulutamise aruande ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele üks kord aastas hiljemalt aruandeaastale järgneva aasta 15. jaanuariks.

129. Täitmisel rikutud, kehtetud, kasutamiskõlbmatud, leitud või annulleeritud perekonnaseisutunnistused ja teatised, samuti tunnistused, mis on ära antud seoses aktikannete parandamisega, tuleb revisjonikomisjonil perekonnaseisuosakondades hävitada põletamise teel vähemalt kaks korda aastas, mille kohta koostatakse akt kahes eksemplaris. Akti üks eksemplar esitatakse ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele.

Alevite, külade ja rajoonilise alluvusega linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteed saadavad hävitamisele kuuluvad tunnistused vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee perekonnaseisuosakonnale.

Pärast kuue kuu möödumist tuleb hävitada korduvad tunnistused ja teatised, mis on saabunud teistelt perekonnaseisuosakondadelt ja mida kodanikud ei ole selle tähtaja jooksul kätte saanud.

130. Kõigis rajoonide ja linnade rahvasaadikute nõukogude täitevkomiteede perekonnaseisuosakondades tuleb vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomitee poolt määratud spetsiaalsel komisjonil korraldada revideerimine üks kord poolaastas (jaanuaris ja juulis).

Revisjonikomisjonid kontrollivad:

- 1) tunnistuste ja teatiste plankide arvestust ja hoidmist;
- 2) surnud isikute passide ja sõjaväepiletite või arvelevõtmise tunnistuste äravõtmist, kustutamist, arvestust ja üleandmist;
- 3) perekonnaseisuosakonnas sooritatud toimingute eest riigilõivu võtmise õigsust;
- 4) rahalise kompensatsiooni maksmise õigsust esmaabiellujatele;
- 5) teistelt perekonnaseisuosakondadelt saadud korduvate tunnistuste arvestust ja hoidmist;
- 6) kodanike avalduste ja kaebuste arvestuse ja lahendamise korda.

Pärast korduvate perekonnaseisutunnistuste ja teatiste väljaandmise, riigilõivu võtmise ja rahalise kompensatsiooni maksmise õigsuse kontrollimist pitseerib revisjonikomisjon korduvate tunnistuste ja teatiste väljaandmise avaldused, samuti abielu registreerimise avaldused ja teistelt perekonnaseisuosakondadelt saabunud perekonnaseisutunnistuste ning teatiste saatedokumendid. Pitseeritud dokumente hoitakse sel kujul kuni hävitamiseni perekonnaseisuosakonnas. Vajaduse korral avatakse pitseeritud pakid revisjonikomisjoni juuresolekul.

Revideerimise tulemuste kohta koostatakse akt kolmes eksemplaris, millest esimene eksemplar esitatakse rajooni või linna rahvasaadikute

nõukogu täitevkomiteele, teine perekonnaseisuosakonnale ja kolmas saadetakse ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele.

131. Perekonnaseisutunnistuste ja teatiste plankide kaotsimineku või riisumise korral tuleb sellest viivitamatult teatada ENSV Vabariiklikule Perekonnaseisuvallitsusele, vastava rajooni või linna rahvasaadikute nõukogu täitevkomiteele ja kohalikule siseasjade organile, et rakendada abinõusid kaotsiläinud või riisunud plankide leidmiseks.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.

Trükkida antud 10. 06. 1986. Trükipoognaid 2. Arvestuspoognaid 2,4. Tellimuse nr. 903.

ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

RAHVUSRAAMATUKOOL
AP

Raamatupala
786-872 a
15.7.86